Goebbels naplóbejegyzései a „Népnevelési és Propaganda Minisztérium" munkájáról

1933. február 15.

Késő éjjelig ülök együtt a Führerrel, és új minisztériumom felállításának részleteit beszéljük meg. A választások után rögtön ezzel kezdjük. A tevékenységi köröket már pontosan körülhatároltuk. Nehéz dolgom lesz, hisz egy teljesen új szervezetet kell felépítenem, ugyanakkor viszont könnyít, hogy nem kell egy már meglévőhöz alkalmazkodnom, és mindent elölről tudok kezdeni. (86)

1933. március 8.

Semmiből nem lesz semmi, és aki nem akar vetni, nem is arathat. A minisztériumom nyers szerkezeti terve kész. Öt nagy főosztályból áll majd, amelyek átfogják a rádiót, a sajtót, a filmet, a propagandát és a színházakat. Ezek a területek mind közel állnak hozzám, és mindegyiket nagy buzgalommal és odaadással fogom irányítani. (92)

1936. március 8.

A minisztériumban a választási kampány munkatársaival végső formába öntjük a választási harc feladatait. Nagyszabású terv. A legkisebb részletig kidolgozva. Éjjel senki sem hagyhatja el az épületet, hogy megakadályozzunk minden indiszkréciót. Mindenki szívesen eleget tesz az utasításnak. (115)

Március 29én új választások. A Führernél: a világ teljesen el van képedve. Egyesek álmélkodnak és ugyanakkor elismerésüket fejezik ki. Megbeszéljük a legfontosabb teendőket. A tömegek lent ünnepelnek. De ideje ismét munkához látni. Megbeszélés a propagandáról a minisztériumban. A választási harc előkészítve. Kiválasztottuk a jelölteket. Új tervek, új ötletek. Mindenki serényen dolgozik. Az első külföldi jelentések. Túlságosan jók. Jelentések a Rajna-vidékről: minden csodálatosan sikerült. Végig a Rajnán a lelkesedés mámora. (115)

1936. március 31.

Befutnak az első eredmények. Alig hihető. Mindig ez ismétlődik. Bemegyek a minisztériumba. A tendencia tartós. Még várok a nyilvánosságra hozatallal, de aztán engedélyezem. Csodálatos győzelem. Diadala diadalra! Özönlenek a győzelmi jelentések. Szünet nélkül. A választásra jogosultak 98,6 százaléka szavazott. 44 399 000 szavazattal 542 000 ellenében a Führer győzött. 98,79 százalékos siker. A nép feltámadt.8 A Führer megteremtette a nemzet egységét. Ezt a legmerészebb álmainkban sem reméltük. Mindnyájan kábultak vagyunk. A Führer csendes és hallgatag. Csak a kezét teszi a vállamra. A szemében könny. Javítom Frick jogászkodó sületlenségét: „Érvényes és érvénytelen szavazatok!" Még ilyet! De aztán már csak az öröm. Jövök-megyek a kancellária és a minisztérium között. Az utca tombol. (119)

1936. október 30.

Tegnap: Magdával és a gyerekekkel születésnapot ünnepeltünk. Kedvesek és szívesek. A gyerekek verseket szavaltak. Majd egy filmet nézünk meg róluk, melyen olyan kedvesek, mint amilyenek az életben. Mindnyájan nagyon örülünk. A minisztériumba. Remek tömeg, testőrezred zászlói. A Führer küldte őket. A minisztériumban először a harminc legidősebb testőrt fogadom. Minden nagyon ünnepélyes, a meghatódottságtól alig tudok beszélni. Köszönöm, köszönöm! Daluegue csodálatosan beszél. Egyenesen és őszintén. Görlitzer a párttagok nevében, a régi szép időket emlegeti. Most már én is lendületbe jövök és pompás beszédet mondok. Funk is jó. Aztán egy halom ajándékkal kedveskednek, mindenekelőtt festményekkel, amelyeknek különösen örülök. Majd a művészeket fogadom. Az ő nevükben Klöpfe és Rode beszél. Bejelentem, hogy létrehozok egy kétmillió márkás alapítványt az idős művészek támogatására. Kitörő örömmel fogadják. Újabb és újabb vendégek, Teltow díszpolgárai stb. Aztán megjelenik maga a Führer is. Egészen el van érzékenyülve. Átmegyünk az én szobámba, ahol nagyon kedves és bizalmas hozzám. A régi időkről beszél, arról, hogy mennyire összetartozunk mi ketten, és ő személyesen is mennyire kedvel engem. Ajándékba kapok tőle egy szépen dedikált fényképet és a németalföldi iskola egy festményét. Nagyon szép órát töltöttünk együtt. Egész szívét kiönti. Szól a gondjairól, arról, mennyire megbízik bennem, és milyen nagy feladatokat tartogat még a számomra. Göring is megérkezik, és hárman együtt üdvözöljük a harminc legidősebb testőrt. Ez aztán az öröm! A Führer még sokáig együtt marad a vendégeimmel. Kimegyünk az erkélyre: a nép örömujjongása. Otthon ebédet adok minisztériumi munkatársaim tiszteletére. Egy halom levelet, virágot és ajándékot kapok. Kimegyek a Bogenseere. Feszült vagyok. Es aztán: milyen csodálatos lett a ház! Olyan, mint egy ékszerdoboz. Itt aztán kipihenhetem magam és dolgozhatok. Romantikus, idillikus és nyugalmat árasztó. Nagyon boldog vagyok....Vissza Berlinbe. Táviratokat olvasok. Az újságok csodálatos dolgokat írnak. Göring beszéde nagy hatást keltett külföldön. A Lustgarten körül fáklyás felvonulás. ..,Megkapó és csodálatos. Könnyezem. A végén a testőrezred. A nép ujjong. (131)

1937. február 15

Mostantól keményen beleavatkozom a filmgyártásba és gondoskodni fogok arról, hogy a művészet ne a rövidebbet húzza. Berndt telefonál Obersalzbergről. Nagy dilemmában van Kerrlnek az egyházi kérdésben tervezett rendelete miatt. Kerrl a tervezetet a propagandaminisztérium tudta nélkül továbbította a sajtónak. A Führer dühöng és megtiltja a nyilvánosságra hozatalt. Kerrlt, Fricket, Hesst, Himmlert és engem Obersalzbergre rendelt az egyházi ügyekről szóló megbeszélésre. A Führer tiszta vizet akar önteni a pohárba. Kerrl súlyos hibát követett el azzal, hogy megkerült bennünket. Mi biztosan elrendeztük volna. A Führer rögtön rendelkezést ad ki, amely megtiltja az összes birodalmi miniszternek, hogy közvetlen kapcsolata legyen a sajtóval. Mostantól fogva minden csak az én minisztériumomon keresztül mehet. Ez igazi áldás. Az egyházi minisztérium már olyan, mint egy disznóól. Himmler nagyon okos és következetes. Visszariad attól, hogy egy kilátástalan ügyben állami erőszakot alkatinazzon. En ebben támogatom. Fáradtan, későn és feszülten fekszem le. Ma kora reggel folytatódik a vita. Harcolni fogok a Führernél a végérvényes szabályozásért.

1937. február 16.

A következő javaslatot teszem: vagy az állam szétválasztása az egyháztól bár ez még szerintem korai , vagy egy alkotmányozó szinódus újraválasztása, a pártnak és az államnak a kérdéstől való teljes távolmaradásával. A legszabadabb arányos választások, majd magas törvényhozó diéta a szinódusba delegáltak számára. Ebben az esetben egy éven belül ők maguk folyamodnak majd segítségért az államhoz. A Führer lelkesen üdvözli a javaslatomat, a legapróbb részletig végigtárgyaljuk és Kerrl is elfogadja. Rögtön meg is fogalmazzuk a Führernek erre vonatkozó rendelkezését, amely teljesen konkrét és körmönfont. A Führer boldog. A bölcsek köve. Rögtön összehívatok Berlinben egy sajtókonferenciát. Mottója: a Führer békés lépése az egyházi kérdésben. Ennek meglesz a hatása. Hála isten, hogy elhárult tőlünk ez a szerencsétlenség. A Führer megtiltja minden miniszternek a közvetlen kapcsolatot a sajtóval. Csak az én minisztériumomon keresztül.

1937. március 17.

tárgyalok a minisztérium új épületéről. A díszteremmel gondjaink vannak. Négyszáz személy befogadására, filmvetítésekre és színházi előadásokra kell alkalmasnak lennie. Nehéz, de sikerülni fog. Fischerrel és Ringlerrel egy szónokiskola létrehozásáról tárgyalunk. Nem járulok addig hozzá, míg nincsen kész a tanrend, nem áll fel a tantestület. Az iskolák nem azért vannak, hogy elűzzük ott az időt, hanem komoly és jelentős feladatuk van. Epp ezért ez az egész pontosságot, megfelelő előkészületet és szorgalmat igényel. Megbízom az urakat, hogy az egészet részleteiben még egyszer alaposan dolgozzák át és azután újra jelentkezzenek. Beszédet tartok a központi hivatalok vezetőinek. Az egyházi kérdésről, a vezérkarról stb. Viharos tetszést aratok ebben az egyébként csendes körben. A legjobb formámban vagyok. (...) Munka a minisztériumban. Crosigk és Funk társaságában a költségvetésről. Keresztülviszem, amit akarok: Hanke, mint minisztériumi igazgató. 300 000 márka személyes, titkos rendelkezési alapot kap. Attaséink mellé kinevezünk hat kormányfőtanácsost, kétmillió márka a Volks-Bühnére és azonnal megvesszük az Ufát. Ezt ma nyélbe kell ütni. Ezzel sikerült megszabadulnom a legégetőbb gondomtól. Boldog vagyok, hogy a dolgok ilyen szerencsésen alakultak. Persze úgy beszéltem, mint a vízfolyás. Mindent elsütöttem. Crosigk nagyon illedelmesen viselkedett. Készségesen és megértően fogadta az érveimet. Ha ma megvásároljuk az Ufát, akkor a miénk a világ legnagyobb film, sajtó, színház és rádiókonszernje. Ezzel az egész nép javát fogom szolgálni. Szép feladat!

1937. április 21.

A Führer tiszteletére, százezrek részvételével hatalmas díszszemle a műszaki főiskolán. Nagyhatású katonai színjáték. Leírhatatlan erő és pompa. Es mindez ragyogó napsütésben. Tehát itt tartanánk. A Führer nagyon boldognak látszik.... Délben szűk körben a Führernél ebéd. Lent a téren ujjong a tömeg. Kerrl részletesen kifejti egyházpolitikai elképzeléseit. Tennünk kellene már valamit. Még ha nem is nyíltan, de a mi oldalunkra kellene a német kereszténységet állítani. Különben a csuhások nyernek és az háborút jelent.

1938. március 10.

Tegnap: [...] értekezlet közben a Führerhez hívattak. Göring volt nála. Schuschnigg alávaló gyerekcsínyre készül. Át akar ejteni bennünket. Buta, együgyű népszavazást akar, amit egy durva beszédben jelentett be. Azon töprengünk, hogy egyszerű tartózkodás a szavazástól, vagy ezer repülőgép röplapokkal Ausztria fölé, és aztán aktív beavatkozás. Rögtön összeállítok egy munkabizottságot. A minisztériumban is egyből munkához látunk. Tájékoztatom a vezetőket. Bár őrült iramú a program, nagyon jó hangulatban dolgozunk. És eközben talán a történelem szálai szövődnek.

1938. március 11.

Ha Schuschnigg nem teljesíti követelésünket, péntek este lemond Glaise és SeyssInquart. Majd szombaton 600-800 német repülő röplapokkal Ausztria fölött. Felszólítás ellenállásra, felkelésre. Ausztria népe felkel. És vasárnap bevonulunk. Először a Wehrmacht, majd a légió. Részletesen megbeszéljük az ezt követő intézkedéseket. Ro..g szerint az osztrák hadsereg lőni fog, ha Schuschnigg megparancsolja. Tehát ezt is figyelembe kell vennünk. Mussolini semmit sem tehet, London nem tesz semmit. Egyedül Párizs bizonytalan, de a kormányválság miatt eleve hátrányos helyzetben van. Tehát meg kell próbálnunk. Mindenesetre az előkészületeket meg kell tennünk. A Führer kidolgozza a katonai terveket. Összehívom a bizottságomat és tiszta vizet öntök a pohárba. Előkészítjük a papírt és a nyomdákat a „közlekedési propaganda" számára. Es aztán mindenki úgy dolgozik, mintha a dolog már folyamatban lenne. Készültségünk magas fokú. Az akció sikere az előkészületeken nem fog múlni. A kocka el van vetve: szombaton bevonulunk Ausztriába. Rögtön Bécsig nyomulunk előre. Nagy légi akció. A Führer maga vonul be Ausztriába. Göringnek és nekem Berlinben kell maradnunk. Nyolc napon belül Ausztria a miénk lesz. Megint március lesz a szerencsehónapunk. Megbeszélem a Führerrel a teljes propagandatervet: röplapok, plakátok és a rádió. Hajnalig erősen dolgozom a minisztériumban. Eligazítom a munkacsoportot, amely dologhoz lát. Jodllal áttanulmányozzuk a röplapok leszórásának módját. Amann biztosítja a nyomdát és a papírt. Heydrich gondoskodik a nyomdák rendőrségi biztosításáról. Amíg az akció fut, egyetlen munkás sem hagyhatja el munkahelyét. Fellgiebel ezredessel megbeszéljük a rádióösszeköttetést és az osztrák adók zavarását, ha: Schuschnigg a rádión keresztül akarna szólni.

1938. augusztus 24.

Hosszan beszélgetek az új magyar miniszterelnökkel, Imrédyvel. Nagyon energikus és világosan gondolkodó ember. Teljesen más, mint Darányi. Felvázolja programját, amely alapjában véve gazdasági. De kapcsolódik hozzá az államszerkezet átalakítása is. A zsidókérdést is kézbe akarja venni. Nekem úgy tűnik, hogy nem eléggé határozottan. Tárgyalása a Führerrel mély nyomokat hagyott benne. A csehkérdésben a magyarok jönnek velünk. Reméljük, nemcsak szóban. Imrédy is szeretne egy propagandaminisztériumot szervezni. Ennek a lényegét, szerintem, nem érti igazán.

1938. november 10.

Utasítom Wüchtert, a Propagandaminisztérium osztályvezetőjét, hogy Berlinben veresse szét a Fasaner-strassei zsinagógát. Csak annyit mond: „Megtisztelő feladat". [...]

A szállóba igyekszem, s látom, hogy vöröslik az ég. Ég a zsinagóga. Irány a tartományi központ. Ott még senki sem tud semmit. Az oltás csak a környező épületek megóvására irányul. Egyébként csak égjen. A rohamcsapat rettenetes munkát végez. Az egész Birodalomból futnak be a jelentések: 50, aztán 75 zsinagóga ég. A Führer úgy rendelkezett, hogy 20-30 000 zsidót azonnal le kell tartóztatni. Igy is történik. Rá kell jönniük, hogy a mi türelmünknek is van határa... Berlinben 5, aztán 15 zsinagóga borul lángba. Most a népharag tombol... Engedni kell...

A szálló felé haladva ablaktáblák csörömpölését hallom. Bravó ! Bravó! Akár a régi nagykohók, égnek a zsinagógák. Német javak nincsenek veszélyben. Ez idő szerint nincs különösebb tennivaló. Megpróbálok néhány órát aludni.

Hajnalban megérkeznek az első jelentések. Félelmetes volt az őrjöngés. Ahogy várható volt. Az egész nép megmozdult.

1939. augusztus 23.

Tegnap: a nap világszenzációja a Moszkvával kötött megnemtámadási szerződés bejelentése. Az európai erőviszonyok ezzel gyökeresen megváltoztak. London és Párizs zavarban van. Varsó még keménykedik, ami igazán nevetséges. A Führer sakkhúzása zseniális. Lássuk, mit válaszol erre a világ. Olyan korban élünk, amikor minden, mindig változásban van. Az ember azt hiszi, hogy sok mindent megélt már, és folyton újabb meglepetések érik. Áldott legyen ez a kor. Mindnyájan lázasan dolgozunk. Az ügyiratokat pillanatok alatt elintézzük. A minisztérium mozgósításra kijelölt részlegének megbeszélése. Minden rendben van, csak néhány apró egyenetlenséget kell elsimítanunk. Máskülönben készen vagyunk. Hosszú sajtótájékoztatót tartunk. Öröm csillog a szemekben.

1940. október 11.

Guttererrel áttekintjük a minisztérium újjászervezésének kérdéseit. Sikerül megállapodnunk. A művészeti és a politikai osztályt összevonjuk, Hinkel és Berndt felügyelete alatt. Így aztán lehet majd dolgozni. Sok a munka még a hivatalban.

1941. június 19.

Nyolcszázezer röplapot kell gyártanunk a katonáink számára. Az akciót a legnagyobb titoktartás mellett hajtatom végre. A nyomdát körülzárja a Gestapo, az X napig a munkások sem hagyhatják el, addig ellátjuk őket, s hálóhelyet biztosítunk számukra. A röplapokat becsomagolva adjuk át a Wehrmachtnak; tiszti felügyelet alatt fogják a frontra továbbítani. Csak az akció reggelén osztják majd szét a századoknak. Az eljárás igen bonyolult, de csak így lehet biztosítani a teljes titoktartást. Még egyszer figyelmeztetem az egész minisztériumot a titoktartásra. Ez a jelentős siker legfőbb záloga.

1941. szeptember 24.

Két óra hosszat tárgyaltam a Führerrel. A búcsúzás igen szívélyes. Az ajtó előtt már számos úr várakozik, akit a Führer magához rendelt. Viszontlátásra Berlinben, a jövő héten beszél a Sport-palastban! A búcsúzásnál nyomatékosan kéri, hogy a következő télen a propagandaminisztérium több munkatársát mentsem fel a frontszolgálat alól. A mi munkánk nemcsak fontos a háború szempontjából, hanem döntő is. Szabad kezet ad; neki csak a vitás... azzal a megkötéssel, hogyha az ő személyéről van szó, azt bizonyos értelemben cenzúrázni kell. A Führerrel eltöltött délután igen eredményes és kellemes volt. Most már újra van áttekintésem arról, ami van, arról, ami lesz, s legfőképp teljesen feltöltődtem optimizmussal és tettvággyal.

1943. január 23.
A Führer kezdettől fogva mindennel egyetért, amit mondok. Nem ütközöm semmiféle akadályba, ellenkezőleg, bizonyos pontokban még tovább megy a javaslataimnál. Nem akarja, hogy személyesen részt vegyek a hármas bizottságban, nehogy a hatalmas program igazgatási feladatai túlságosan lekössenek. Azt szeretné, hogy ebben az egész munkában én legyek az örökké járó motor. Átfogó teljhatalmat biztosít a számomra. Utasítást ad, hogy ne csak valamennyi ülésen vegyek részt, hanem minden előkészületi munkába bevonjanak, s jelen legyek nála a megbeszéléseken. Az én egyetértésem nélkül semmiféle javaslatot nem szabad hozzá felterjeszteni, hogy megállapíthassa, elég radikálisak-e azok, s kellőképp megfelelnek-e a követelményeknek. Az akcióbizottságba semmiképp sem akarja bevonni a szakminisztériumokat, különösen nem a négyéves terv minisztériumát és a belügyminisztériumot: ezáltal ugyanis a bizottság működésképtelen lenne. Biztosít, hogy a nagyvonalú munkának semmiféle akadálya nem lesz.

1943. május 10.
Kora délután a Führer alapos, négyszemközti megbeszélésre kéret a birodalmi kancelláriába. Első emeleti lakószobájában találkozunk, s módom nyílik, hogy elébe tárjam mindazt a problémát, ami foglalkoztat. A katyni ügyben végzett propagandamunkánk a Führer rendkívüli elismerését váltotta ki. Ebből ismét felismerte, milyen hallatlan lehetőségei vannak még az antibolsevista propagandának. A Wehrmacht meg se szólaljon ebben az ügyben. Törődjék csak a katonai helyzettel, a nép lélektani vezetése kizárólag a propagandaminisztérium feladata.

1943. november 24.

Tegnap : [...] Már kora reggel dolgozom. Schach mindjárt az elején igen szomorú helyzetjelentést ad Berlinről. Érthetetlen, hogy az angolok hogyan tudnak ennyi mindent lerombolni a birodalmi főváros egyszeri bombázásával. A Wilhelm-platz állapota egyenesen vigasztalan: minden sarkán és végén lángol. A propagandaminisztérium nagyjából ép maradt. Ez azonban nagyrészt a saját légvédelmünk bátorságának köszönhető. A birodalmi kancellária is nagy károkat szenvedett, bár sokkal kisebbeket, mint a többi minisztérium.

Az ellen is tiltakozom a Führernél, hogy a külföldre irányuló politikába a külügyminisztérium állandóan úgynevezett a külföldet ismerő szakértőket akar bekapcsolni. Hogy az Angliába irányuló propaganda eredményes legyen, ahhoz nem angolul beszélő emberek kellenek, hanem olyanok, akik okos pszichológusok. De milyen pszichológiai ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkeznek a külügyminisztérium követségi tanácsosai? Valamennyiüket zsebre tudnám vágni. A Führer egyetért velem. Teljhatalmat ad, hogy védekezzem a külügyminisztérium beavatkozási kísérletei ellen. Ezt a megbízást a legnagyobb örömmel fogom végrehajtani. A Führer minden kérdésben, még az úgynevezett kényes kérdésekben is, hangsúlyozottan kedves és előzékeny velem. Szavaiból érződik, mennyire bízik bennem, mennyire becsüli a munkámat és a nézeteimet. Ez különösen a mostani helyzetben nagyon fontos, mert érzem, hogy a Führer pontosan ismeri a munkámat, s mindenekelőtt ad a véleményemre. Ezt kritikus helyzetekben természetesen jól hasznosíthatom. Előadom a Führernek, hogy a külföldre irányuló propagandának voltaképp csak három témája van, amelyeket egyre különböző változatokban, újra meg újra kell betáplálnunk a világ közvéleményébe. A három téma az antiszemitizmus, az antibolsevizmus és a szocializmus. A Führer ezzel teljesen egyetért. Ha el tudjuk érni, hogy ez a három téma szakadatlanul foglalkoztassa a világ közvéleményét, s a nyilvánosság előtt ezeket folyamatosan napirenden tartjuk, akkor csak erősíteni fogjuk az ellenséges táborban meglévő ellentmondásokat.

1945. március 14.

Tegnap: [...] Tegnap este Berlinben a már megszokott Mosquito-támadás. Ezek a Mosquito-támadások napról napra erősebbek és súlyosabbak. Elsősorban a berlini közlekedés szenved nagy károkat. Az éjjeli Mosquito-támadás számomra különösen végzetes, mert a minisztériumunkat is találat érte. A wilhelm-strassei gyönyörű épületet egy légiakna teljesen megsemmisítette. A trónterem, a kék galéria, az általam újjáépített színházterem egyetlen romhalmaz. Azonnal a minisztériumba hajtatok, hogy megtekintsem a szörnyű károkat. Összeszorul az ember szíve, ha látja, hogy egy ilyen egyedülálló építészeti műremeket egyetlen pillanat alatt a földdel tettek egyenlővé. Mennyi munkánkba került megépíteni a színháztermet, a régi stílusban újjáépíteni a trónterment és a kék galériát! Milyen lelkiismeretesen dolgoztak minden egyes falfestményen, minden egyes bútordarabon! Es most minden megsemmisült. S a romok még lángba is borultak, növelve a veszélyt, mivel az égő romhalmaz alatt mintegy ötszáz páncélököl van elraktározva. Mindent megteszek, hogy a tűzoltóság kellő időben és erővel lásson munkához, hogy a páncélöklök föl ne robbanjanak. Szomorúság fog el, miközben intézkedem. Napra pontosan tizenkét évvel

ezelőtt, március 13-án léptem át miniszterként először az épület kapuját. Érthetően rossz előjel az elkövetkező tizenkét évre. [...] A Führer a minisztériumot ért támadás után azonnal felhív. Ő is nagyon szomorú, hogy ezúttal engem is elért a végzet. Eddig szerencsénk volt a legsúlyosabb Berlin elleni támadások során is. Így azonban nemcsak egy tulajdontól, hanem egy gondtól is megszabadultunk. A jövőben már nem kell reszketnem a minisztérium sorsáért. Megkezdődik a romeltakarítás. Elsősorban az utcát tesszük szabaddá, s az elkövetkező napokra valamiféle munkahelyiséget teremtünk számomra a minisztériumban, hiszen a napi munka nem állhat meg az épület pusztulása miatt. Odahaza eléggé szomorú este. Lassan rádöbbenünk, mit jelent számunkra ez a háború. Ki gondolta volna tizenkét évvel ezelőtt, hogy az évfordulót ilyen környezetben, ilyen körülmények között kell megülnünk! Egész családom osztozik a fájdalmas gyászban. Mindnyájan annyira szerettük a minisztériumot. Ez már a múlt. Meg vagyok győződve, hogy a háború után nemcsak - ahogy a Führer mondja - monumentális minisztériumot építünk, de ezt a régi épületet is helyreállítjuk teljes pompájában.

1945. március 31.

Késő éjszakáig dolgozom, hogy előkészítsem a sajtóosztály reformját. Hírt kapok Bormann birodalmi vezetőtől, hogy a Führer három percig beszélt dr. Dietrichhel, s rövid időre szabadságolta őt és Sündermannt. Végre szabad kezem van. Kihasználom ezt a lehetőséget, s olyan kész helyzetet teremtek a sajtóban, amit már soha nem lehet majd visszacsinálni.

1945. április 8.

A Führer változatlanul követeli, hogy a várost minden körülmények között tartani kell. Természetesen nem szabad túlságosan dramatizálni a bécsi eseményeket. Csak a csőcselék lázong, s ezt a csürhét halomra kell lőni. De nem kellett volna idáig jutni. Újabb bizonyíték erre Berlinben a rahnsdorfi eset. A főkolomposokat a népbíróság már délután elítéli. Hármat halálra, egy férfit és két nőt. Az egyik nő esetében sok az enyhítő körülmény, úgyhogy elhatároztam, hogy megkegyelmezek neki. A másik két halálraítéltet még az éjjel lefejeztetem. Az ítéletről és a két főkolompos kivégzéséről plakátok útján értesítem a rahnsdorfi lakosságot, s megfelelő kommentárral az egész ügyről tájékoztatást adok a rádióban Berlin lakosságának. Úgy gondolom, ennek kijózanító hatása lesz. Mindenesetre meg vagyok győződve, hogy a közeljövőben nem fosztanak ki pékséget Berlinben. Így kell eljárni, ha rendet akarunk tartani egy milliós városban. A rend pedig feltétele az ellenállásnak.

Goebbels, Joseph Paul: Napló. [Előszó, jegyz. Ormos Mária; Vál., szerk. Rátkai Ferenc] Budapest, Metropolis-Press; Intrada, 1997. 457 p